

Eksempeltekst.

Dette er en autentisk elevtekst.

Fremstillinger av Madonna i kunsten har eksistert siden 200-tallet, bildene fikk sitt utspring katakombemalerier og ikonmalerier, og har i århundrene etter blitt et yndet motiv i alle kunsthistoriske epoker.

I middelalderen skulle kunsten formidle en ide uten å beskrive den ned til hver minste detalj. Budskapet bak motivet var fokuset og bakgrunnen ikke viktig. Dette kommer tydelig frem i Berlinghios ”Madonna med barn”. Madonna holder det som formodentlig er Jesus barnet. Han holder en skriftrull som skal symbolisere bevarte manuskripter til Det gamle testamente på hebraisk, som danner grunnlaget for bibelen vi har i dag. Madonna holder hånden opp mot Jesus for å signalisere at han er frelseren sendt til verden av Gud. Madonna er kledd i blått som i denne perioden stod for sannhet og evighet spesielt i den kirkelige kunsten. Blått symboliserte også adelig byrd i forbindelse med blått blod, Madonna hadde født Jesus som var av Davids ætt. Gullet i bakgrunnen symboliserer lys og fullkommenhet.

I renessansen kom mennesket i sentrum, dette skilte seg fra den kollektive tanke i middelalderen som var at det var stammen eller gruppen som var viktigst. Det ble mer tro på den individuelle persons egenskaper og evne til å lykkes. En voksende individualisme og humanisme satte menneskelige ider og verdier i sentrum. Dannelsen av borgerskap i flere italienske byer ga rom for økt verdsettelse for utøvelse av kunst, musikk og filosofi.

I overgangen fra middelalderen til renessansen gikk fremstillingen av Madonna fra å være stiv og majestetisk til å bli myk og menneskelig. Renaissanceens voksende frihet innenfor alle aspekter av livet men særlig innenfor kunst og kultur fikk tydelig utslag på billedkunsten. Den mer menneskelige tolkningen av Madonna kom av at det nå ble mer vanlig å bruke levende modeller i for å studere riktige menneskelige proporsjoner og perspektiv.

Raphael Sanzios bilde ”Madonna med barn og bok” viser renessanse kunstnerens holdning til religionen. Nå var det ikke lenger bare ett fokus i bildet. En større vekt ble lagt på utformingen av lys og skygge, og perspektiv. I Raphaels bilde faller lyser på ansiktene og

kroppene til Madonna og barnet, teknikken som ble brukt ligner på maleteknikken *chiaroscuro* som hadde sin oppblomstring i barokken. Lyset viser kontrastene mellom klærne og ansiktene, lyset faller på ansiktene. Lyset symboliserer viten og uskyldighet. En følelsesmessig tolkning av lyset i bildet er; lyset fremstilles som en åpenbaring av gud, og er med på å styrke kontrastene i bildet. Madonna holder en bok med bokstaver. Bildet er malt mellom 1502-1503 og det er derfor mulig å si at det er en bok trykket på en trykkpresse oppfunnet av Gutenberg.

Kunsten i Renessansen og Middelalderen har store forskjeller men den største er forskjellen er bruken av lys og skygge. Det er over 300 år mellom bildene så malerstilen vil ha store forskjeller men både Berlinghiero og Raphael formidler gudommelig herlighet på hver sin måte utfra tidsepoken.

Kilder

Tschudi-Madsen, Stephan. (2016, 6. mai). Renessansen: kunst. I Store norske leksikon. Hentet 21. november 2016 fra <https://snl.no/renessansen%2Fkunst>.

Madonna: fremstillinger i kunsten. (2016, 16. februar). I Store norske leksikon. Hentet 21. november 2016 fra https://snl.no/Madonna%2Ffremstillinger_i_kunsten.

Holtsmark, Torger. (2009, 14. februar). Blått. I Store norske leksikon. Hentet 21. november 2016 fra <https://snl.no/bl%C3%A5tt>.